

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

Digital Leadership of School Administrators in Nong Kung Sri District,
Kalasin Primary Educational Service Area Office 2

พรรณพร จักร์หลุด¹ อำนวย มีราคา²
Panporn Chakluat, Amnuai Meerakar

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองกุงศรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษา อำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 181 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.812 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่า (T-Test) และใช้สถิติเอฟ (F-Test) ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสร้างนวัตกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัล

Received: 2025-02-14 Revised: 2025-02-23 Accepted: 2025-02-24

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจิตบันดิต Department of Educational Administration, Faculty of Education, Phichitbandit College. Corresponding Author e-mail: panpornwork@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจิตบันดิต Faculty of Education, Phichitbandit College. e-mail: Meerakar1973@gmail.com

ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองสูงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study 1) the digital leadership of school administrators in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, and 2) compare the digital leadership of school administrators in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, education level, and work experience. The sample consisted of 181 school administrators and teachers in schools in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, in the academic year 2024. The sample size was determined using the Krejci and Morgan tables. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a reliability of 0.812. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and data analysis. Hypothesis testing was performed using the T-Test and F-Test. The results of the study were as follows: 1. The digital leadership of school administrators in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, is at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was digital communication, followed by creation, and the aspect with the lowest average value was digital vision. 2. The results of the comparative analysis of the digital leadership of school administrators in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, classified by gender, education level, and work experience, overall, found that school administrators and teachers with different genders, education levels, and work experience did not differ in their opinions on the digital leadership of school administrators in Nong Kung Sri District, Kalasin Primary Educational Service Area Office 2.

Keywords: Digital Leadership; School Administrators

บทนำ (Introduction)

กระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ด้วยการยกระดับการศึกษาไทยแบบพลิกโฉมโดยการนำนวัตกรรมดิจิทัล และแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา (G-Suite for Education) มาประยุกต์ใช้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทุกรูปแบบ

เพื่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างบูรณาการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital Divide) ของสังคมที่เกิดจากโอกาสที่ไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล ที่หมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนระบบดิจิทัล ซึ่งความเหลื่อมล้ำอาจเกิดจากความยากจน การอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล การขาดการศึกษา การขาดทักษะด้านดิจิทัล ขีดจำกัดความพิการทางร่างกาย ส่งผลให้เกิดการวิจัยพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสังคม (Social Digital Innovation) หมายถึง การสนับสนุนการร่วมสร้างวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อสังคมในรูปแบบบริการอัจฉริยะด้านต่างๆ เช่น บริการด้านการเรียนรู้ บริการด้านสุขภาพ เป็นต้น (ทินกร บัวชู, 2562)

ดาวรรุณ ถวิลการ (2564) กล่าวว่า แนวโน้มภาวะผู้นำทางการศึกษายุคดิจิทัลว่าภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลซึ่งจะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่าน (Transform) ทางเทคโนโลยีดิจิทัลผู้นำในยุคดิจิทัลนั้นไม่เพียงแต่จะมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการนำองค์กรเท่านั้นแต่จะต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาทางดิจิทัลโดยขับเคลื่อนองค์กรทั้งระบบและจะต้องแสดงให้เห็นความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient) เพื่อสร้างพลเมืองดิจิทัล (Digital Citizenship) ซึ่งเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการ ควบคุมกำกับตนให้รู้ผิดรู้ถูกและรู้เท่าทันเป็นบรรทัดฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบ เรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดและปลอดภัย และกล่าวถึงการประยุกต์ภาวะผู้นำดิจิทัลว่า คือความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้นบังเกิดผลการสื่อสารสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในองค์กรโดยเฉพาะในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดของผู้บริหารทุกระดับผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่เกี่ยวกับการวางแผน และการตัดสินใจโดยข้อมูลและสารสนเทศที่มีความสอดคล้องกับความต้องการ (Requirement) มีความถูกต้อง (Accuracy) และมีความทันต่อเหตุการณ์ (Timeliness) เนื่องจากนโยบายทางการศึกษาได้มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงทาง เทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาในสถานศึกษาจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพโดยอาศัยผู้นำซึ่งเปี่ยมด้วยภาวะผู้นำตามยุคสมัยทั้งการเรียนรู้ยุค New Normal นั่นก็คือภาวะผู้นำดิจิทัล เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงแนวความคิดในการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลในการบริหารการศึกษา

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลถือว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถหรือความชำนาญความคล่องแคล่วของผู้บริหารในการนำเอาศักยภาพของตนเองที่มีอยู่รวมถึงการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเพราะถือว่าการบริหารถือเป็นหัวใจสำคัญหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคปัจจุบันเพราะการเปลี่ยนแปลงโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้านโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องสร้างนวัตกรรมในการทำงานจัดการเรียนการสอนของครูรวมไปถึงการบริหารงานในสถานศึกษา

ในด้านต่าง ๆ ให้นักเรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาให้ก้าวทันยุคดิจิทัล (อานวย มีราคา, 2566)

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการทำงาน โดยเฉพาะกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ที่จำเป็นจะต้องรู้จักทักษะดิจิทัล ซึ่งถือเป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการทำงานในยุคดิจิทัล โดยนัยหนึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนในยุคดิจิทัลกระตุ้นความต้องการการเรียนรู้ และการสร้างนวัตกรรมดิจิทัล ตลอดจนเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล เช่น บทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อการศึกษา พบว่า สื่อใหม่ในรูปแบบสามมิติ แอนิเมชันปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลนำมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการการจัดการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนบนพื้นฐานของการหลวมรวมเทคโนโลยี ทั้งนี้ นวัตกรรมดิจิทัลเป็นเพียงเครื่องมือ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น การนำเอามาใช้งานจึงควรเริ่มจากการตั้งเป้าหมายสำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตให้ชัดเจนก่อน จากนั้นจึงกำหนดกลยุทธ์และนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาปรับใช้ตามวิสัยทัศน์ขององค์กรนั้นๆ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562)

การมาของดิจิทัลเป็นตัวแปรที่สำคัญ จากโลกที่เคยมีพื้นที่และเวลาเป็นอุปสรรคกลายเป็นโลกไร้พรมแดน กล่าวคือการเข้าถึงข้อมูลที่ง่าย สะดวกและรวดเร็ว สามารถเชื่อมโยงและสื่อสารกันในระดับเรียลไทม์ ทำให้องค์กรในปัจจุบันต้องขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลเป็นหลัก ผู้นำยุคใหม่ต้องเข้าใจก่อนว่าความล้มเหลวของการทดลองเป็นส่วนหนึ่งของนวัตกรรม ผู้นำที่ดีต้องสร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กรมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานมากกว่าสนใจแต่ผลลัพธ์เป็นหลัก รูปแบบองค์กรแบบที่มีลำดับขั้นของโครงสร้างหลายๆชั้นอาจเคยมีประสิทธิภาพในอดีต แต่ในปัจจุบันโลกปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา โครงสร้างองค์กรแบบเดิมจึงอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในยุคดิจิทัลและลดความสร้างสรรค์ในการทำงาน ดังนั้นผู้นำในยุคนี้ จึงต้องมีความสามารถด้านดิจิทัล ในการนำข้อมูลที่มีอยู่มากมายมหาศาล (Big Data) นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้อย่างไม่จำกัด ตั้งแต่การทำงานในประจำวัน (Day-to-Day Operation) ไปจนถึงการวางแผนกลยุทธ์ที่จะสนับสนุนเป้าหมายขององค์กร ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent management) รวมไปถึงการบริหารจัดการและสร้างสมดุลของทักษะความสามารถในหลายๆด้าน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กร ได้แก่ 1) Executor คือความสามารถในการจัดการกับงานประจำวัน 2) Inventor, Creator คือ ความสามารถในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ 3) Entrepreneur คือ ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ และ 4) Professional คือ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด ดังนั้น การนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาทุนแรงและใช้งานแทนแรงงานมนุษย์ ก็เพื่อเพิ่มอัตราเร่งขององค์กรให้วิ่งตามจังหวะการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ทัน (ปกรณ ลีสกุล, 2561)

จากความสำคัญและปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาครั้งนี้ เรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 340 คน จาก 37 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอำเภอนองนงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 181 คน จาก 37 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในแต่ละขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	รวม

1. ขนาดเล็ก	25	89	114	18	108	126
2. ขนาดกลาง	18	208	226	8	47	55
รวม	43	298	340	26	156	181

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check - List) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านการสื่อสารดิจิทัลด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการรู้ดิจิทัล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองมีขั้นตอนการดำเนินการผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 ฉบับ และกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อจัดทำข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

4. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองสูงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยการหาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 สถิติทดสอบ t-test แบบ Independent Sample

3.2 สถิติทดสอบ F-test แบบ One-way ANOVA กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เนื่องจากสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เท่ากันหรือต่างกันได้

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองสูงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.01 ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.87 และผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.62

2. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองสูงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสร้างนวัตกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

2.1 ด้านการสร้างนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมให้บุคลากรมีนิสัยใฝ่รู้หรือ รักการเรียนรู้ แสดงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา อย่างยั่งยืน รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้รู้จักการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการบันทึกข้อมูลและสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนผ่านทางสื่อดิจิทัลต่าง ๆ

2.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความชัดเจนให้กับค่านิยมดิจิทัล รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล

2.4 ด้านการรู้ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมีการใช้ระบบ Cloud Computing ในโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างนวัตกรรมร่วมกับชุมชนในท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussions)

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสร้างนวัตกรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อำเภอหนองกุงศรี มีวิสัยทัศน์ที่สามารถมองเห็น และคาดการณ์ถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคตของเทคโนโลยีและการศึกษา เช่น การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนการสอน การใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์และการตัดสินใจ รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล ใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ระบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ (LMS) การสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล หรือการใช้เครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงการทำงานในทุกด้านของการบริหารสถานศึกษา รวมถึงมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและยืดหยุ่น โดยการใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมถึงการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา จึงทำให้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัทธวรรณ วงษ์โพย (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นการนำองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ สามารถปรับตัวให้อยู่รอดในยุคดิจิทัลหรือยุคสมัยที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นการขับเคลื่อนได้โดยต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลผู้นำในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของชีวิน ซึ่งกล่าวได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนากลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาที่มีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีดิจิทัล

1.1 ด้านการสร้างนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารศูนย์ส่งเสริมให้บุคลากรมีนิสัยใฝ่รู้หรือ รักการเรียนรู้ แสดงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา อย่างยั่งยืน รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้รู้จักการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการสอนและการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัทธวรรณ วงษ์โพย (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนานวัตกรรม พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ด้านการพัฒนานวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสนใจและความกระตือรือร้นในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ มาใช้ มีความคิดสร้างสรรค์และอยากคิดค้นทดลองเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความเข้าใจกระบวนการของนวัตกรรมมีการสร้างโอกาสเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และมีการยอมรับความเสี่ยงในการทดลองใช้เทคโนโลยี มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (2018) ผู้นำที่อยู่ในยุคการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ผู้นำต้องเต็มใจที่จะลองเทคโนโลยีใหม่ ๆ และปรับตัวได้มากขึ้นและยืดหยุ่นมากขึ้นในการสร้างสถานที่ทำงานดิจิทัลและการเปิดรับความเป็นไปได้ของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ถือเป็นโอกาสอันยิ่งใหญ่สำหรับการเติบโตขององค์กรและการรับความเสี่ยงคือการทดสอบการลองในเทคโนโลยีใหม่ ๆ และต้องมีความกล้าเสี่ยงในการผลที่ได้มีการประกันความเสี่ยงในการการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้งานภายในองค์กร

1.2 ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการบันทึกข้อมูลและสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง รองลงมาคือ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนผ่านทางสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการใช้ระบบการสื่อสารออนไลน์ เช่น อีเมล, แอปพลิเคชันการเรียนการสอน (Google Classroom, Microsoft Teams), เว็บไซต์โรงเรียน และโซเชียลมีเดีย (Facebook, Line, Twitter) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและข่าวสารสำคัญ เช่น ตารางเรียน ผลการเรียนรู้ กิจกรรมโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรารักษ์ พวงสำเภา และชนมณี ศิลานุกิจ (2566) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออกสังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานครตะวันออก สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารดิจิทัลในสถานศึกษาในการสื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุรรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประจักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความชัดเจนให้กับค่านิยมดิจิทัล รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เช่น การใช้แอปพลิเคชันการศึกษา, ระบบการเรียนออนไลน์, และเครื่องมือดิจิทัลต่างๆ ที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเข้าถึงนักเรียนได้ง่ายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของวราภรณ์ พวงสำเภา และชนมณี ศิลาณกิจ (2566) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออก สังกัดกรุงเทพมหานคร มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มุ่งเน้นนโยบายที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูเรียนรู้และพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติฐานฯ พรพทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการรู้ดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนมีการใช้ระบบ Cloud Computing ในโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลและสร้างนวัตกรรมร่วมกับชุมชนในท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น ระบบการจัดการข้อมูล (MIS), ระบบการสื่อสารออนไลน์, การจัดการตารางเรียน, การติดตามผลการเรียนรู้ และการสื่อสารกับครูและผู้บริหารผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัทธิวรรณ วงษ์ไพบ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเข้าใจในการใช้ดิจิทัลพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ด้านความเข้าใจในการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะเฉพาะทางมีความรู้และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีความคิดสร้างสรรค์และมีความสามารถองค์ความรู้ใหม่ มีความเชี่ยวชาญและมีความคล่องตัวในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและมีความสามารถในการจัดการ สนับสนุนส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการภายในองค์กร

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 อำเภอหนองกุงศรี มีระบบการบริหารงานเป็นแนวเดียวกัน

ทั้งหมดโดยไม่ได้แยกว่าเป็นชายหรือหญิงก็มีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัทธวรรณ วงษ์โพย (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากในทุกองค์กรมีการส่งเสริมศักยภาพ สิทธิ และโอกาสที่เท่าเทียมกันบุคลากรทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ สภาพเพศวิถี นอกจากนี้ในแต่ละองค์กรยังสร้างความสมดุลทางเพศในการทำงาน การรักษาสัดส่วนของจำนวนบุคลากรหญิงและชายให้สมดุลในแต่ละประเภทของงานและการมอบหมายงานภายในองค์กรและยังกล่าวได้อีกว่า เพศชายและเพศหญิงมีแนวทางปฏิบัติงานและกระบวนการที่ส่งเสริมและขยายความเท่าเทียมกันให้เป็นที่รับรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ ดังนั้นเพศชายและหญิงมีภาวะผู้นำดิจิทัลไม่แตกต่างกันและมีความสามารถขับเคลื่อนการทำงาน มีการสร้างศักยภาพองค์กรและสามารถส่งเสริมให้ทุกคนมีสิทธิในการแสดงออกถึงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธัญชา พรพทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัลโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกุงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำดิจิทัลอยู่ในระดับที่ดีทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทราภรณ์ อินอ่อน และคณะ (2566) วิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการเปรียบเทียบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยมีภาพรวมการปฏิบัติไม่แตกต่างกันและเมื่อได้พิจารณาออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัลและด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบมีการปฏิบัติแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์และด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษาโดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ รอดพัน (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

เขต 1 พบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 อำเภอหนองกงศรี มีภาวะผู้นำดิจิทัลอยู่ในระดับที่ดีทุกด้านจึงทำให้ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีภาวะผู้นำดิจิทัล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรรัตน์ รอดพัน และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูต่อระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอหนองกงศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ควรมีการดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมให้การเรียนรู้การสอนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการใช้สื่อออนไลน์, แพลตฟอร์มการเรียนรู้, และเครื่องมือดิจิทัลอื่นๆ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน และเสริมสร้างการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้กับทั้งนักเรียนและครู

1.2 ผู้บริหารควรจัดเตรียมทรัพยากร เช่น คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และระบบการจัดการข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อให้การเรียนรู้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

1.3 จัดอบรมครูเพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล และผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีโอกาสรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีในการสอน ทั้งการใช้เครื่องมือดิจิทัลและการออกแบบสื่อการสอนที่เหมาะสมกับยุคดิจิทัล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านความรู้ และทักษะทางดิจิทัล ด้วยวิธีการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐธินิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. 15(2), 50-64.
- ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*. 13(2), 292.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลัทธวรรณ วงษ์โพย. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย.
- วราภรณ์ พวงสำเภา และชนมณี ศิลาณกิจ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพตะวันออกสังกัดกรุงเทพมหานคร. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทราภรณ์ อินอ่อน และคณะ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 9 (2), 81-91.
- สุริรัตน์ รอดพัน. (2563). *การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อำนวย มีราคา. (2566). *การบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*. สกลนคร: หจก.สมศักดิ์การพิมพ์กรุป.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.